

AUDITCOMITE VAN DE LOKALE BESTUREN

NOTULEN VAN DE VERGADERING
VAN 17 JUNI 2021

Aanwezige leden

- Jean-Pierre Garitte, voorzitter ACVA en ACLB, onafhankelijk deskundige
- Pierre Berger, onafhankelijk deskundige
- Kathleen Desmedt, onafhankelijk deskundige
- Giselle Vercauteren, onafhankelijk deskundige
- Jan Leroy, directeur bestuur Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
- Linda Vandekerkhove, algemeen directeur Ronse
- Tom Vandeput, gedeputeerde provincie Limburg

Aanwezig als waarnemer van de Vlaamse minister bevoegd voor binnenlands bestuur

- Gert Eraerts, kabinetschef van minister Somers

Nemen eveneens deel aan de vergadering

- Mark Vandersmissen, administrateur-generaal agentschap Audit Vlaanderen
- Wim De Naeyer, manager-auditor agentschap Audit Vlaanderen
- Gunter Schryvers, manager-auditor agentschap Audit Vlaanderen
- Frank Vermeulen, auditor agentschap Audit Vlaanderen (enkel voor agendapunt 1.1. en 2.1.)
- Liesbeth Vanderstukken, senior auditor agentschap Audit Vlaanderen (enkel voor agendapunt 2.1.)
- Caroline Scheerlinck, auditor agentschap Audit Vlaanderen (enkel voor agendapunt 2.1.)
- Dieter Vanhee, adviseur departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken, secretaris

Deze vergadering van het auditcomité werd online georganiseerd via Microsoft Teams.

1. PUNTEN TER BESLISSING

1.1. Aanpak risicoanalyse en eerste voorstellen planning 2022 – AUL/21/17.06/DOC.010

Frank Vermeulen, auditor bij Audit Vlaanderen, licht het punt m.b.t. de aanpak van risicoanalyse toe.

Pierre Berger vraagt of ook rekening wordt gehouden met internationale tendensen zoals duurzaam ondernemen, klimaat en milieu, ...

Frank Vermeulen stelt dat dit effectief mee wordt genomen.

Jan Leroy geeft mee dat moet worden opgelet dat men geen audits doet op beleidskeuzes. Audit Vlaanderen auditeert bijvoorbeeld het proces van de aanleg van fietspaden, maar beoordeelt daarmee het fietspadenbeleid niet. Er moet gewaakt worden over dit onderscheid.

Jan Leroy vindt verder dat het een doelstelling moet blijven om in elk lokaal bestuur minstens 1 keer om de 7 jaar een audit te doen. Besturen waar het minder goed gaat, zullen waarschijnlijk meer audits krijgen. Hij stelt de vraag hoe de risicofactoren gecombineerd worden met het principe van minstens 1 audit om de 7 jaar.

Jan Leroy geeft aan dat bij controlerisico's de rapportering over de organisatiebeheersing staat. Dat wordt dus meegenomen wanneer Audit Vlaanderen naar een lokaal bestuur stapt voor een audit. Dat zijn er tientallen. Van de rest van de lokale besturen heeft Audit Vlaanderen deze informatie niet. De vraag wordt gesteld of dit dan zal worden opgevraagd of er misschien door Audit Vlaanderen onderzoek zal gebeuren op basis van de documenten die men hierover bijvoorbeeld online terugvindt.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte deelt de mening van Jan Leroy dat Audit Vlaanderen het beleid niet auditeert en dat ook niet mag doen in de toekomst. Ook Mark Vandersmissen stelt duidelijk dat hierover wordt gewaakt.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte stelt dat de controlerisico's nu enkel negatief worden benaderd. Men kan ook kijken naar positieve controlerisico's, bijvoorbeeld naar welke inspanningen lokale besturen leveren, in welke mate men zich inschrijft voor initiatieven van Audit Vlaanderen, de positieve houding van het management t.a.v. organisatiebeheersing, ...

Jan Leroy stelt dat op het vlak van dit laatste punt het natuurlijk altijd mogelijk is dat deze houding kan veranderen wanneer het management wisselt.

Mark Vandersmissen stelt dat Audit Vlaanderen een goed zicht heeft op de houding van het lokaal management. Men heeft ook een goed beeld van de aanpak van hun organisatiebeheersing.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte verwijst net zoals Jan Leroy naar de afspraak dat elk lokaal bestuur minstens 1 keer om de 7 jaar een audit krijgt. Hij vraagt zich daarbij af of het

risico ook als groter wordt ingeschat, naarmate het langer geleden is dat men een audit heeft gekregen.

Mark Vandersmissen stelt dat dit niet wordt meegenomen in de risicofactoren, maar wel in de planningsfactoren.

Kathleen Desmedt stelt dat effectief aandacht moet gaan naar de risicocultuur. De manier hoe men met de aanbevelingen is omgegaan, is daarbij cruciaal.

Het auditcomité gaat akkoord met de aanpak en timing voor de verdere ontwikkeling van de risicoanalyse, mits men ook rekening houdt met de gemaakte opmerkingen.

Frank Vermeulen geeft een overzicht van de planning van 2021-2022. In 2021 staat op de agenda: de uitrol van lopende thema-audits technische diensten, aankopen, fusiebesturen; de uitrol van de organisatie-audit groeibesturen en AGB's; de voorbereiding van de audit financieel proces 3; de voorbereiding en opstart van de thema-audit opvolging verzelfstandigde entiteiten; en de opstart van de risicoanalyse.

De planningsvoorstellen tot de zomer van 2022 zijn; de organisatie-audits bij de groeibesturen en de verzelfstandigde entiteiten (zorgbedrijven); de interbestuurlijke thema-audit fietspaden; de verdere uitrol van de audit van het financieel proces 3 en eventuele voorbereiding van de audit financieel proces 4; de uitrol van de thema-audit opvolging verzelfstandigde entiteiten; het oppikken van de thema-audits die naar boven zijn gekomen bij de actualisatie van de risicoanalyse zoals besproken op het ACLB van 19 december 2021, nl. m.b.t. thuiszorg, m.b.t. niet-terugvorderbare OCMW-steun en m.b.t. het beheer van riolen en collectoren. Tot de zomer 2022 worden ook nog actuele thema's verder onderzocht zoals subsidies en handhaving.

Jan Leroy maakt een kanttekening bij het beheer van riolen en collectoren. Hij stelt dat slechts een klein derde van alle lokale besturen dat in eigen beheer hebben, de rest doet dit via de structuur van een intercommunale. De vraag stelt zich hier dus of Audit Vlaanderen zich beperkt tot dat derde, of dat men toch voor een ruimere scope gaat en men afspraken maakt met spelers zoals Farys en Fluvius e.d.m. Voor dit thema is het duidelijk dat Audit Vlaanderen zal botsen op de grenzen van het audituniversum.

Giselle Vercauteren wenst de aandacht te vestigen op ICT en ICT-security in de planning. Er wordt nu blijkbaar vooral ingezet op awareness en ondersteuning en minder op audit. Voorzitter Jean-Pierre Garitte onderschrijft het belang hiervan en wil een centralere plaats hiervoor in de planning. Hij verwijst verder naar de risicoanalyse. Hij vraagt zich af of er geen controlerisico is inzake IT die men daarin mee kan opnemen. De planning moet met andere woorden ook het belang van de controlerisico's weerspiegelen.

Gunter Schryvers stelt dat er ook audits m.b.t. ICT zijn. De rapportering over de resultaten uit de ICT-veiligheidsaudits staat in het najaar gepland. Audit Vlaanderen voorziet dit najaar ook een thema-audit rond het beheer van ICT-risico's. Om te zien wat Audit Vlaanderen rond ICT volgend jaar verder opneemt, zal eerst een evaluatie worden gemaakt van de vaststellingen die we uit beide bronnen verzamelen, in combinatie met de elementen uit de vroegere en in opmaak zijnde risicoanalyses. Hij geeft verder mee dat

ICT ook wordt meegenomen in de reguliere audits. Hij geeft het voorbeeld van de thema-audit financiële processen 3. Daar zal men vermoedelijk ook de risico's m.b.t. de interne toegankelijkheid van eigen open data meenemen.

Giselle Vercauteren staat stil bij het probleem van vendor lock-in.

Gunter Schryvers stelt dat er voor wat betreft de lokale besturen voor verschillende ICT-systemen de facto sprake is van een duopolie. Voorlopig is het inderdaad moeilijk om een oplossing te bieden voor dit probleem.

Giselle Vercauteren stelt dat de enige manier om een vendor lock-in te vermijden, een graduele aanpak is, maar tegelijk stelt ze ook dat het niet aan Audit Vlaanderen is om dit op te lossen.

Mark Vandersmissen stelt voor om de thema-audit niet-terugvorderbare OCMW-steun een beetje naar voor in de planning te trekken.

Het auditcomité gaat akkoord met de planning voor de audits bij de lokale besturen, mits men ook rekening houdt met de gemaakte opmerkingen.

2. PUNTEN TER BESPREKING

2.1. Stand van zaken planning 2021 – AUL/21/17.06/DOC.011

2.1.1. Tijdsbestedingsrapport planning 2021 – AUL/21/17.06/DOC.012

Mark Vandersmissen licht toe dat de planning van 2020 volledig is afgewerkt. Het is enkel nog wachten op een managementreactie van een pilootaudit financiële processen. De planning van 2021 zit goed op schema met slechts beperkte vertragingen bij de thema-audit omgevingsvergunningen en de thema-audit m.b.t. de AGB's. De concretisering van de planning voor het najaar is nog volop lopende.

Frank Vermeulen geeft een stand van zaken van de organisatie-audits bij verzelfstandigde entiteiten.

Jan Leroy vraagt of Audit Vlaanderen ook bekijkt of men het voortbestaan zelf van een AGB overweegt in de geauditeerde lokale besturen. Hij stelt dat er immers een evolutie bezig is binnen lokale besturen waarbij men deze constructie in sommige gevallen verlaat.

Frank Vermeulen antwoordt dat dit effectief wordt bekeken. Het is ook een interessante denkoefening. AGB's creëerden vooral lusten op de korte termijn, maar de lasten bevinden zich eerder op de lange termijn. Bij veel lokale besturen begint deze laatste fase nu aan te treden. Dit element is echter niet van toepassing voor lokale besturen die permanente stadsontwikkeling hebben. Zij blijven de voordelen ervaren.

Gunter Schryvers geeft een stand van zaken m.b.t. de cofinanciering van de ICT-veiligheidsaudits.

Jan Leroy vraagt of deze veiligheidsaudits gebeuren bij gemeente en OCMW samen.

Gunter Schryvers geeft mee dat de ICT-veiligheidsaudits aangeboden worden aan de gemeenten maar dat dit vaak wel het geval is doordat bij veel lokale besturen één ICT-omgeving wordt gedeeld door gemeente en OCMW.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte stelt dat er ook enkele besturen zijn die een gelijkaardig initiatief namen buiten het cofinancieringsaanbod. Hij vraagt zich af wat de reden hiervoor kan zijn.

Gunter Schryvers stelt dat momenteel nog maar van een paar gevallen de achterliggende redenen gekend zijn door Audit Vlaanderen. Wanneer een lokaal bestuur al een gelijkaardig traject lopende had, kan dat bijvoorbeeld een reden zijn. Meer informatie over de andere initiatieven zullen ook naar boven komen bij de thema-audit later op het jaar.

Liesbeth Vanderstukken, senior auditor bij Audit Vlaanderen, geeft een stand van zaken m.b.t. de thema-audit omgevingsvergunningen.

Jan Leroy geeft mee dat in het globaal rapport best ook duidelijkheid wordt gegeven over wat bedoeld wordt met vooroverleg. Toevallig is hier tijdens de looptijd van de thema-audit overleg over geweest tussen de VVSG en de Vereniging van Architecten en nog andere partijen. Daar wordt best melding van gemaakt in het globaal rapport daar dit nieuwe informatie is.

Jan Leroy refereert naar de VVSG-stuurgroep die doorging net voor de vergadering van het auditcomité. Erpe-Mere was te gast op de stuurgroep en refereerde naar deze thema-audit. Zij gaven mee dat de auditoren niet zo goed thuis waren in de praktijk van het stedenbouwkundig attest.

Liesbeth Vanderstukken geeft aan dat Erpe-Mere effectief het eerste lokaal bestuur was waar deze audit werd uitgevoerd binnen de reeks van de thema-audit.

Gunter Schryvers stelt dat het delen van de relevante kennis binnen het auditteam naar alle betrokken auditoren ook wel hoort bij het leertraject dat gepaard gaat met een pilootaudit.

Gunter Schryvers geeft toelichting bij de piloten van de thema-audit financiële processen m.b.t. aankopen/personeelskosten.

Caroline Scheerlinck, auditor bij Audit Vlaanderen, geeft toelichting bij de thema-audit m.b.t. de opvolging van het meerjarenplan. De publicatie van het globaal rapport is gebeurd op 10 juni 2021. Dit ging gepaard met een zelfevaluatietool, 9 goede praktijken, en een communicatie- en sensibiliseringscampagne met mailings en webinars.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte verwijst naar het groot aantal inschrijvingen voor de webinars. Dat bewijst de meerwaarde van het kwaliteitsvolle werk van Audit Vlaanderen.

Mark Vandersmissen licht de stand van zaken toe m.b.t. de organisatie-audits van de groeibesturen.

Wim De Naeyer licht de thema-audit toe m.b.t. de technische diensten.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte stelt vast dat het beeld na enkele audits niet positief is.

Wim De Naeyer stelt dat het duidelijk aangeeft dat deze thema-audit een goede keuze is geweest.

Jan Leroy geeft aan dat het ook belangrijk is in welke mate de algemeen directeur hier ook effectief de leidinggevende is in de feiten. De technische diensten zijn op dat vlak wat bijzonder, in die zin dat ze ook een plaats voor sociale tewerkstelling zijn, en een aparte aanpak vergen.

Mark Vandersmissen licht de stand van zaken toe bij de audit over fusiebesturen.

Mark Vandersmissen geeft een overzicht m.b.t. de opvolging van de aanbevelingen. Hij voorziet een rapportering in december van 2021.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte vraagt hoe dit spoort met de oefening rond risicoanalyse.

Mark Vandersmissen stelt dat dit gaat over de jaarlijkse opvolging en dit geen probleem stelt voor de oefening rond risicoanalyse.

Gunter Schryvers geeft de acties op het vlak van ICT mee.

Mark Vandersmissen stelt de audits voor die op te starten zijn in het najaar van 2021.

2.2. Forensische materies

2.2.1. Meldingen/aanvragen forensische aangelegenheden – AUL/21/17.06/DOC.013

2.2.1.1. Brief aan n.a.v. vooronderzoek – AUL/21/17.06/DOC.014

2.2.1.2. Inschattingsformulier melding LB 2021 012 – AUL/21/17.06/DOC.015

Wim De Naeyer geeft een overzicht van de meldingen m.b.t. de forensische aangelegenheden. Hij geeft aan dat de behandeling van deze meldingen veel tijd en energie vergt van Audit Vlaanderen. Men moet immers weten dat ook in meldingen die na vooronderzoek geen verder forensisch gevolg krijgen, vaak heel wat werk in diende te worden geïnvesteerd, zoals bijvoorbeeld in de opmaak van het inschattingsformulier.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte stelt vast dat het aantal meldingen hoog is. Hij stelt de vraag naar de impact op de werkbelasting binnen Audit Vlaanderen en de gevolgen op termijn.

Wim De Naeyer stelt dat als de werkbelasting blijft stijgen, dit uiteraard impact heeft op de huidige forensische beschikbare auditcapaciteit en dat Audit Vlaanderen dit via de politieke weg desgevallend zal aankaarten.

Jan Leroy vraagt of het mogelijk is om intern met auditoren te schuiven of dat het mogelijk is bepaalde zaken uit te besteden.

Wim De Naeyer stelt dat er deels ondersteuning is vanuit Deloitte op het raamcontract. Audit Vlaanderen probeert te streven naar continuïteit bij de externe forensische personeelsinzet, zodat men zoveel mogelijk met dezelfde mensen kan werken. Als men werkt met een vaste ploeg, dan houdt men de kwaliteit hoog. Audit Vlaanderen zet de externen naast een ervaren interne forensisch auditor, omwille van efficiëntie- en productiviteitsoverwegingen. Maar de interne personeelscapaciteitsproblematiek blijft hoe dan ook een issue.

Voorzitter Jean-Pierre Garitte vraagt naar de certificaten die de forensische auditoren hebben.

Wim De Naeyer geeft dit mee aan het auditcomité en beklemtoont dat het behalen ervan wordt gestimuleerd binnen Audit Vlaanderen. Men mag deze trajecten echter niet onderschatten daar dit veel studiewerk vergt. Hij verwijst verder naar de goede interne opleiding die men krijgt binnen Audit Vlaanderen, en het uitstekend forensisch audithandboek dat zij ter beschikking hebben.

Gert Eraerts stelt dat de auditkwaliteit zeer belangrijk is, zowel naar methode als naar inhoud. Hij geeft aan dat hij de werklast en het aantal meldingen als waarnemer van de minister mee opvolgt.

2.2.2. Forensische audit (2008 004) – 23/04/2021

Het auditcomité neemt hiervan akte.

2.3. Pilootaudits en rapporten aangeduid als ter bespreking

Er werden geen rapporten aangeduid als ter bespreking.

2.4. Andere rapporten

2.4.1. Thema-audit Financiële processen m.b.t. personeelskosten bij lokaal bestuur Dilsen-Stokkem (2006 071) - 28/04/2021

2.4.2. Thema-audit Financiële processen m.b.t. aankopen bij lokaal bestuur Destelbergen (2106 007) - 10/05/2021

2.4.3. Thema-audit monitoring meerjarenplan bij lokaal bestuur Landen (2106 011) – 12/05/2021

2.4.4. Thema-audit Omgevingsvergunningen bij lokaal bestuur Putte (2106 005) – 31/05/2021

2.4.5. Thema-audit monitoring meerjarenplan bij lokaal bestuur Grimbergen (2106 023) – 2/06/2021

2.4.6. Thema-audit Financiële processen m.b.t. aankopen bij lokaal bestuur Drogenbos (2106 015) - 1/06/2021

- 2.4.7. Thema-audit Omgevingsvergunningen bij lokaal bestuur Peer (2106 004) – 02/06/2021
- 2.4.8. Thema-audit Omgevingsvergunningen bij lokaal bestuur Menen (2106 002) – Wordt bezorgd
- 2.4.9. Thema-audit monitoring meerjarenplan bij lokaal bestuur Beerse (2106 010) – Wordt bezorgd
- 2.4.10. Thema-audit monitoring meerjarenplan bij lokaal bestuur Asse (2106 008) – Wordt bezorgd
- 2.4.11. Thema-audit monitoring meerjarenplan bij lokaal bestuur Zottegem (2106 009) – Wordt bezorgd

Jan Leroy staat stil bij enkele spellingsfouten in één van de auditrapporten. Hij vraagt hier blijvende aandacht voor.

Pierre Berger vraagt of Audit Vlaanderen de nieuwe internationale norm kwaliteitsmanagement opvolgt. Het heeft voornamelijk te maken met externe audit maar kan ook interessant zijn voor Audit Vlaanderen.

Gunter Schryvers stelt dat men er binnen Audit Vlaanderen naar heeft gekeken maar zoals al aangegeven, is dit niet rechtstreeks op Audit Vlaanderen van toepassing daar het voor externe audit bedoeld is. Misschien dat het de komende tijd nog aanleiding kan geven tot een aanvulling van de instructies van het IIA omtrent voor het Audit Vlaanderen toepasselijke Quality Assurance and Improvement Program.

3. PUNTEN TER INFORMATIE

- 3.1. Vraag om uitleg over managementrapportering bij de lokale besturen (VOU 3089, Commissievergadering van 4/05/2021) – AUL/21/17.06/DOC.016

Het auditcomité neemt hiervan akte.

- 3.2. Notulen ACVA van 22 april 2021 – AUL/21/17.06/DOC.017

Het auditcomité neemt hiervan akte.

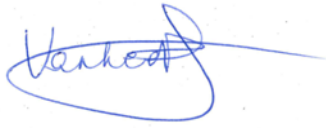
- 3.3. Notulen van de vergadering van de stuurgroep van VVSG van december 2020 – AUL/21/17.06/DOC.018

Het auditcomité neemt hiervan akte.

4. VARIA

Er zijn geen variapunten.

Dieter Vanhee
secretaris

Jean-Pierre Garitte
voorzitter